

Teschner Nachrichten

48

September
bis
Dezember

2024

Muttertag

**11.5.2024,
Restaurant Rathaus, Havířov**

Der schöne Frühling und die warmen Tage im Mai machen

immer alle glücklich, besonders am Muttertag.

Unseren Ehefrauen, Müttern und Großmüttern zu danken, ist durchaus angebracht, vor allem in der heutigen hektischen Welt. Mütter und Großmütter

opfern seit Generationen ihre Kraft für das Wohl ihrer Familien und dafür verdienen sie ein großes Dankeschön.

Auch in unserem BGZ haben wir in Zusammenarbeit mit den Schülern des Gymnasiums, Studentská 11, Havířov

und ihrer Deutschlehrerin Mgr. Lucie Homolová ein schönes, großes und festliches Programm für Frauen und unsere Mitglieder vorbereitet. Nach der Eröffnungszeremonie und einem Trinkspruch begann das Programm sofort. Alle genossen Kaffee und Kuchen und hatten eine gute Zeit.

Das Programm war sehr reichhaltig, urteilen Sie selbst:

- 1) Johann Pachelbel - Canon in D (Geige - Kája Rečičarová und Katka Zelenková, Klavier - Markéta Svobodová, Flöte - Deutschlehrerin Lucie Homolová,
- 2) Karel Gott - Großmutter - Deutschklasse 2B,
- 3) Gedichte zum Muttertag Veronika Kunčická, Valérie und Olivie Páčové,

David Janicek, Heidi Mikesz,

4) Heinrich Heine LORELEI - Duetsch-
klasse 2B,

5) Singen mit Gitarre: AG Flek - Carpe
Diem - Katka Zelenková 8A,

6) Singen – Part od your world - Karolína
Šturcová,

7) Tanzen - Majoretten - Adéla Hrubá,

8) Singen mit Gitarre: Seven Nation
Army, Let Me Down und Kolemjdoucí -
Anna Kubíková und Karolína Pniačková,

9) Elvis Presley: Thats all right, Sweet
Caroline und Can't help falling in love -
Pavel Konieczny.

Es war eine große Überraschung für

alle. Die Aufführungen waren erstaunlich. Die Studenten, die ein so großes Publikum sahen, hatten zum Teil Lampenfieber. Aber sie waren alle perfekt, sie haben ihre Auftritte sehr gut gemacht und wir danken ihnen sehr.

Natürlich durften unsere Sängerinnen und Sänger, das Ensemble Haselnuss, alle im fortgeschrittenen Alter, nicht fehlen, aber das machte gar nichts. Auch ihr Auftritt war sehr schön und süß.

Die Beteiligung war wie immer hoch, 60 unserer Mitglieder waren anwesend. Wir hatten auch die Ehre des Besuchs

des Präsidenten der Versammlung der deutschen Vereine in Prag, Mgr. Martin Herbert Dzingel und seiner Familie, im Namen der Stadt Havířov Mgr. Daniel Vachtařík - Stadtrat für Sport und Direktorin des Gymnasiums, Studentská 11, Mgr. Hana Čížová.

Wir haben uns sehr gefreut, dass sie zu uns gekommen sind und haben gemeinsam einen schönen Nachmittag verbracht.

Nach dem Gala-Dinner ging das Programm weiter mit einem Auftritt von Peter und Hanka von der tschechischen Lindy Hoppers-Gruppe mit einer Vorführung interessanter Swing-Tänze in zeitgenössischer Kleidung aus den 1930er Jahren.

Und was wäre eine Feier ohne Musik zum Tanzen und Zuhören, Eduard Rakus - unser Mitglied - spielte schöne und eingängige Melodien aus unserer Jugend. Wer konnte, tanzte zumindest eine Zeit lang.

Draußen war es noch hell, aber die Abfahrt des Busses nach Český Těšín und Trinec rückte näher und so kam der große Abschied.

Schönes geht bekanntlich schnell vorbei und deshalb freuen wir uns alle schon auf das nächste große gemeinsame Ereignis.

Slížová Hana, Havířov

Den matek

**11. 5. 2024, Restaurace
Radnice, Havířov**

Krásné jarní a teplé dny v květnu každého vždy potěší a Den matek obzvlášť.

Poděkování našim ženám, maminkám a babičkám se rozhodně hodí, hlavně v dnešním uspěchaném světě. Maminiky a babičky se svou prací, po generace, obětují ve prospěch svých rodin a za to jim patří velké poděkování.

I v našem BGZ jsme pro ženy a naše členy připravili krásný, velký a slavnostní program ve spolupráci se studenty

Gymnázia, Studentská 11, Havířov a jejich paní učitelkou německého jazyka Mgr. Lucíí Homolovou. Po slavnostním zahájení a přípitku hned začal program. Každý si vychutnával kávu s dortem a všem bylo příjemně.

Program byl značně bohatý, posuďte sami:

- 1) Johann Pachelbel – Canon in D (Geige Kája Rečičarová a Katka Zelenková, Klavír Markéta Svobodová, Flöte – Deutschlehrerin Lucie Homolová
- 2) Karel Gott – Babička – Deutschklasse 2B,
- 3) Gedichte zum Muttertag Veronika Kunčická, Valérie a Olivie Páčové, David Janíček, Heidi Mikesz

4) Heinrich Heine LORELEI – Duetsch-
klasse 2B

5) Singen mit Gitarre: AG Flek – Carpe
Diem – Katka Zelenková 8A.

6) Singen – Part of your world – Karolína
Šturcová

7) Tanzen – Majoretten – Adéla Hrubá

8) Singen mit Gitarre: Seven Nation Army,
Let Me Down und Kolemjdoucí – Anna
Kubíková a Karolína Pniačková

9) Elvis Presley: Thats all right, Sweet
Caroline und Can't help falling in love –
Pavel Konieczny

Bylo to velké překvapení pro všechny.
Vystoupení byla úžasná. Studenti, když
viděli tak velké publikum, někteří dostali

trému. Ale všichni byli perfektní, zvládli
svá vystoupení výborně a moc jim děku-
jeme.

Samozřejmě nemohly chybět ani naše
zpěvačky a zpěvák, soubor s názvem Ha-
selnuss, všichni již značně pokročilého
věku, ale to vůbec nevadilo. I jejich vys-
toupení bylo velmi pěkné a milé.

Účast byla jako vždy vysoká, z našich
členů bylo přítomno 60 osob. Návštěvou
nás poctil i prezident shromáždění něme-
ckých spolků v Praze, Mgr. Martin Herbert
Dzingel s rodinou, za magistrát města
Haviřov Mgr. Daniel Vachtařík - radní
pro sport a paní ředitelka Gymnázii, Stu-
dentská 11, Mgr. Hana Čížová.

Byli jsme moc rádi, že přišli mezi nás a společně jsme strávili pěkné odpoledne.

Po slavnostní večeři ještě program pokračoval vystoupením Petra a Hanky se skupiny Czech Lindy Hoppers s ukázkou zajímavých swingových tanců, v dobovém oblečení 30 let minulého století.

A jaká by to byla oslava bez hudby k tanci a poslechu, Eduard Rakus – náš člen, zahrál krásné a líbivé melodie našeho mládí. Kdo mohl, alespoň chvíli tancoval.

Venku bylo ještě vidět, ale odjezd autobusu do Českého Těšína a Třince se přiblížil a tak nastalo velké loučení.

Pěkné věci utečou rychle, to je známé pravidlo a proto se již všichni těšíme na

další velkou společnou akci.

Slížová Hana, BGZ Havířov

Studijní cesta BGZ Havířov – Suchdol nad Odrou

Naši členové navštívili dne 20. 4. 2024 Suchdol nad Odrou, Fulnek a Studénku, cesta po stopách německé menšiny na severní Moravě, aneb kudy procházely dějiny.

Dnes malý Suchdol nad Odrou s 2800 obyvateli byl nejpokrokovější obcí na Fulnecku, zvané Moravské Kravařsko.

Leží v Moravské bráně, mezi pahorkatinou Klimkovickou a nivou řeky Odry, půda je hlavně jílovitá.

Vedla tudy Jantarová cesta z římských provincií u Jadranu do Pobaltí. Jinak se

také zvala dobytčí cesta Viehweg a cesta národů.

Moravská brána byla od nepaměti korydorem stád divoké zvěře, proudili tudy tlupy lovců i karavany kupců.

V 13 stol. Patřil Suchdol pod české Přemyslovce, kteří zde podporovali všemožně těžbu drahých kovů (stříbrná ruda) a kolonizaci pustých území, která byla zpravidla osídlena jen řídce lovci divoké zvěře. Usazovali se zde i vyhnanci utíkající před spravedlností.

Osadníci byli verbováni v lidnatějších

oblastech v Německu, přivedeni hlavně z Duryňska, ze vzdálenosti cca 400 km.

Lokátor jim přidělil půdu, kde si postavili obydlí o 3 místnostech, topilo se na otevřeném ohni, v zadní části domu byl chlév a za domem byl lán cca 18 ha, který si museli noví osadníci žhářením upravit na úrodnou půdu.

Lokátor byl odpovědný za klid a pořádek v nově vzniklém Suchdole, měl polnosti větší a ještě privilegium mít hostinec a to dědičně, brát daň z příjmu ševců, tkalců, řezníků, pekaře a kováře., byl zproštěn robotní povinnosti a měl i soudní pravomoc.

Pozdějšími majiteli byli páni z Kravař a Ti Suchdol včlenili mezi rozsáhlé rodové panství ve Fulneku, kam se chodilo i na trh.

Po vládě Jiřího z Poděbrad, získávají panství Žerotínové, nejdříve jako správci, později je kupují.

V té době již od r. 1526 začínají vládnout Habsburkové, Ferdinand I. zaujímá protireformační náboženský kurs proti evangelíkům.

Jan ze Žerotína byl dobrým správcem, dokonce dovolil na Fulneku sbor Jednoty bratrské a tak vznikl i malý sbor v Suchdole nad Odrou, sbor mluvil německy a měl svá pravidla.

V květnu 1621 obsadili Fulnek a Nový Jičín vojska císařská, J.A.Komenský před nimi musel prchnout a knihovna s jeho rukopisy byla demonstrativně spálena.

V r. 1624 císař vypověděl ze země

všechny nekatolické duchovní a uzavřel jejich kostely.

Císařští vojáci zpusťovali obce Nového Jičina a zavlekli ničivý mor, který zahubil většinu obyvatel Suchdola, denně umíralo až 10 lidí.

V r 1648 švédové obsadili Prahu a císař přistoupil na Vestfálský mír, čímž emigranti s Komenským ztratili naději na návrat.

Tricetiletá válka způsobila, že na Moravě klesl počet obyvatel na polovinu.

Došlo k cílené germanizaci a jen jedno povolené náboženství katolické. Bratrští kazatelé emigrovali na Slovensko.

Přesto v období 1720-70 bylo v obci 700 obyvatel a všichni tajně evangelíci.

Do Suchdola přišel **Kristian David ze**

Ženklaavy, prostý tesař, který měl kazatelské nadání, který se snažil pomoci tajným evangelíkům v r. 1722 na severu Saska založil osadu Herrnhut =Ochranov. Zde pak Suchdolští založili Jednotu bratrskou. Jejich práce byla velmi ceněna, přinášeli vzdělání, původní jazyk a kulturu.

Vydání tolerančního patentu za Josefa II byla značná úleva pro místní obyvatelstvo a osvícená hraběnka Waltburga Truchsessová, rozená Harachová na zámku v Kuníně nechávala vyučovat nadané děti, studoval zde i František Ladislav Palacký.

Další pohroma byla prohraná bitva u Slavkova, vracející se poráženecká vojska Kuruzova zanesla do Suchdola epi-

demii břišního tyfu, vracelo se 33 000 vojáku, byl to úplný kolaps, pro tak malé městečko.

Jako rychtáři v Suchdole nad Odrou, působila rodina Teltschiků již od r. 1605 a Heinrich Teltschik se stal v r. 1848 poslancem ve Vídni.

Stavba železnice Severní dráhy císaře Ferdinanda spojující Vídeň s Krakovem se stala zdrojem pracovních příležitostí. První lokomotiva zde projela 1. 5. 1847.

První továrnou byla Warhankova rybárna a sýrárna r. 1872.

1892 podnikatel Baar – továrnu na modrotisk

1902 Schneiderova strojírna na výrobu zemědělských strojů, se slévárnou šedé litiny.

Působila zde řada spolků, pěvecký,

veteránů válečných, střelců, německý spolek železničářů, dělnický, cyklistický, spolek pro chov včel, ... Většina zanikla odchodem členů do války.

Před 1 sv. Válkou bylo asi 10 rodin českých, zbytek převážně německých.

28.10.1918 vyhlášení samostatné Československé republiky neměl zde kdo oslavovat, naopak to vedlo k utvoření vlastního státu Sudetenland, trval jen 1 měsíc, a v listopadu již česká garda ze Spálova ozbrojenou složku Volkswehr zajala.

Ve 30 letech nespokojenost Němců, provokace se stupňovali, české děti byli často cestou do školy bití od německých, 19. 3. 1938 navštívil Konrád Henlein Suchdol, mladíci německé národnosti utíkali v říjnu do lesů a tvořily Freikorps – záškodnické organizace.

Po mnichovu se české rodiny museli vystěhovat a zanechali všechen majetek v Suchdole.

Němci si jej zabrali, synové museli narukovat do války, děti povinně chodili do Hitlerjugend, přišli i první padlí ve válce, celkem padlo 130 místních mužů z německých řad.

V lednu 1945 projížděl Suchdolem vlak vězňů z Osvětimi, 47 jich zde zmrzlo nebo byli zastřeleni na útěku. Po válce se začalo vracet německé i české obyvatelstvo, Docházelo ke střetům a vyřizování si starých účtů.

Odsun německého obyvatelstva pro-

běhl do oblasti Bavorska. Suchdolané se scházejí pravidelně v Ulmu, kde stojí jejich pomník a vydávají časopis Alte Heimat Kuhländchen.

Naším cílem bylo vyhlášené a opomíjené Letecké muzeum v Suchdole.

Dne 17. 12. 1944 proběhla nad Suchdolem velká letecká bitva, mezi německou Luftwaffe a americkou 15. leteckou armádou USAAF, která vešla do dějin II. Světové války jako největší vzdušný souboj nad naším územím v tehdejším Protektorátu Bohmen und Mähren“.

Toho dne odstartovalo z jižní Itálie z 13 letišť 15. americké armády 527 těžkých čtyřmotorových bombardérů B-17 Flying Fortress a B-24 Liberator v doprovodu 300 stíhaček. Cílem bylo bombardování a zničení továren na výrobu syntetických

paliv v Odertalu a Blechhammeru (dnes Kedzierzyn-Koźle) v dnešním Polsku. Nad jugoslávským pobřežím bombardéry vytvořily tři skupiny pro útok na jednotlivé cíle. Jakmile byly americké svazy zachyceny radiolokátory Freya na Istrijském poloostrově, spustila Luftwaffe poplach. Z letiště u Berlína odstartovalo 100 stíhacích letadel typu Messerschmidt Bf109G a Focke-Wulf Fw190A. V gigantické bitvě nad Suchdolem a v prostoru Novojičínka bylo zničeno celkem 56 německých stíhaček, 30 amerických letadel a ztráta celkem 222 letců obou bojujících stran.

V dnešním Muzeu, ve 2 podlažích jsme měli možnost zhlédnout uniformy, mapy, oblečení letců z této bitvy. Obyvatelé Suchdolu vlastně nevěděli, co se děje. Ten den byla silná mlha, letadla nebyla vidět, jen velký hluk, padající úlomky a pak i části letadel a bomby. Spojenci měli za úkol zničit rafinerie syntetických olejů. Nebyl to jediný útok, těchto letů bylo několik a opakovaly se každý den. Letci létali ve výšce cca 9 000 m.

Jako exponát je zde letadlo, které je složeno z mnoha tisíc kousíčků. Místní nadšenec jej sestavoval 12 let. Obdivuhodná práce.

Viděli jsme mnoho různých druhů munice, včetně pušek, které používali i naši legionáři v Rusku. Na Muzeum jsme měli jen 1 hodinu, ale nadšenci se sem jistě rádi vrátí.

Neboť v části muzea (letecké motory) jsme ani nebyli, na to již nezbyl čas.

Dále jsme pokračovali do **Fulneku**, Zde nás čekala v Muzeu J.A.Komenského, v bývalém klášteře, prohlídka a přednáška o díle tohoto velkého myslitele a pedagoga.

Paní průvodkyně nám udělala krásný výklad o jeho pohnutém životě a napsaném díle.

Na interaktivních tabulích jsme měli možnost vidět různé artefakty a pustit si náboženské kancionály Jednoty bratrské.

Následovala prohlídka krásného barokního kostela Nejsvětější Trojice na náměstí ve Fulneku.

Do kostela jsme vstoupili po barokním schodišti lemovaném sochami. I zde jsme měli zajištěnu prohlídku s průvodkyní kostela, která nám ukázala všechna zákoutí kostela (hlavné loď kostela, zakristii, rajský dvůr, křížovou chodbu, zádušní kapli“) Přiblížila nám výstavbu kostela, jeho přestavbu a opravu. Je to nádherná a cenná památka a všechny nás potěšila.

Autobus na nás čekal u barokního morového sloupu a odvezl nás na oběd do restaurace U Martiny. Bylo 12,00 hodina a byl již nejvyšší čas na jídlo. Však nám také vytrávil.

Oběd byl výtečný, pohoda a nálada dobrá.

Poslední naší zastávkou byla Studénka, Vagonářské muzeum v místním zámku.

Zde jsme se seznámili s dopravou po železnici od koněspřežky, s výstavbou Severojižní dráhy Františka Josefa až po moderní vlaky.

Na závěr a za odměnu nám průvodce pustil různé druhy a typy vlaků, které se proplétaly tunely a různě křížily, řízené funkčními semaforey.

Počasí nám příliš nepřálo, ale jinak byl výlet velmi zdařilý.

Slížová Hana

Zukunftsorientierte Verbands – und Nachwuchsarbeit 2024

Seminar für Führungskräfte der Deutschen Minderheit in der Tschechischen Republik, Hotel Piast 7.6.-9.6.2024.

Seminarleitung: Martin Herbert Dzingel & Ilyas Zivana

Thementag: Die deutsche Minderheit in Teschner Schlesien – Schlesien, mein Heimatland.

Beim Kaffee hielt Hana Slížová den Vortrag „Teschner Schlesien – Geschichte und Gegenwart“ – Kommunen-Be-

gegnungszentrum in Teschen, Mojská, Český Těšín.

Aus dem Gemeindezentrum führte der Weg nach Gutty bei Trzynietz. Dort befindet sich eine berühmte Fronleichnam-Holzkirche. Die älteste Glocke der Kirche wurde 1565 gegossen.

Zu jener Zeit war die Region um Gutty lutherisch geprägt.

Nach der Besichtigung und Erklärung durch eine örtliche Gläubige beteten einige Führungskräfte in dieser Kirche das

„Vaterunser“ und „Gegrüßt seit Du Maria“ und Dann sangen alle Teilnehmer dal Lied „Leise sinkt der Abend nieder“.

Martin Herbert Dzingel, Präsident der Landesversammlung, stellte anschließend das Programm vor und erklärte den Teilnehmern mit Unterstützung des ifa-Kulturmanagers Ilyas Zivana die einzelnen Excel-Tabellen. Im Rahmen des Seminars folgte eine breite Diskussion.

Das nächste Seminar soll 2025 in Tepł stattdfinden.

Slížová Hana

Výuka na počítačích

V průběhu měsíce března a dubna 2024 probíhala výuka na počítačích pro naše členy spolku v učebně Gymnázia Havířov.

Výuku navštěvovalo 7 našich členů. Vyučujícími byli nadaní studenti Gymnázia, kteří vždy byli dobře na nás připraveni. Vyučovalo se hledání na internetu, Excel, Word, stahování fotografií z mobilního telefonu do počítačů, jak nenaletět na podvodné e-maily, individuální výuka dle potřeb našich členů.

Paní ředitelka Mgr. Hana Čížová nám poskytla učebnu výpočetní techniky 1x týdně zdarma, za což jsme byli velmi

rádi. Je to další společná akce, propojení generací, kdy nám mládež pomáhá. Škoda, že účast byla slabší, neboť vzdělávání je důležité pro všechny a takovouto akci nenabízí žádný jiný spolek.

Slížová Hana

Ze života BGZ

V průběhu jara se naši členové setkávali, jako každý, rok v našem BGZ v Havířově nebo v Českém Těšíně.

Zde společně diskutují a vzpomínají při kávě a také oslavují narozeniny. V Českém Těšíně i při opékání buřtů, neboť zde je možné venkovní posezení. Společná posezení vždy dodají dobrou náladu a optimismus do života. Je to vždy velmi příjemné setkání.

Nevyhnou se nám však ani smutná sdělení - úmrtí paní Kornelie Chromíkové
27. 6. 2024

Alfréd Žaar - 80 let

Musíme to o prázdninách **opravit!!!!!!!**

V tomto roce probíhá rekonstrukce elektrického vedení na Gymnáziu, Studentská 11, kde sídlí i náš Spolek.

Je to pro nás velmi nepříjemná situace. Spolek jsme museli vyklidit k 14. 6. 2024, bez jakékoliv možnosti využívání, na celé prázdniny. Věci nebylo kam dát a úklid je velmi náročný. Od 10. 9. 2024 snad budeme mít možnost společného setkání. Některé věci se ovlivnit nedají.

Slížová Hana

Akce roku 2024

15–18. 9. 2024 Seminář Beskydy, Horní Lomná

28. 11. 2024 Vídeň – vánoční, společně se studenty

12/2024 – Soutěž studentů v německém jazyce

14. 12. 2024 od 15:00 hod. – Nikolausfeier,
Restaurace Radnice, Havířov

Setkávání našich členů spolku v Českém Těšíně - Na Mojské, od 1. 9. 2024 zatím v řešení.

Informovat budeme naše členy co možná nejdříve, po rozhodnutí Magistrátu města Český Těšín.

Geburtstagskalender

Klinger Günter, 85 let
Streitová Hildergard
Vavříček Petr

September

Späinghaus Ullrich
Gwuždová Ludmila
Krzyžánková Jana

Blaude Walter
Pšcolková Eva

Oktober

Rovňan František
Halberstadt Helmut

Lanzová Danka

November

Gold Petr ml.

Volhejnová Ludmila, 85 let
Zoň Rudolf
Miksch Antonín
Vavřík Jiří, 75 let
Binek Adam, 75 let
Slíž Miroslav

Dezember

Kubeczka Erich
Rajcová Lidie
Mikschová Helena
Slížová Hana
Grycz Vladimír

Muttertag 2024	1
Den matek 2024	6
Studijní cesta BGZ Havířov – Suchdol nad Odrou	10
Zukunftsorientierte Verbands – und Nachwuchsarbeit 2024	16
Výuka na počítačích	18
Ze života BGZ	19
Akce roku 2024	22
Geburtstagsjubiläen und feiern	23

Verein der Deutschen des Teschner Schlesiens e.V.

Studentská 11, Havířov-Podlesí 73601

Tel./Fax +420 725 352 168, E-mail: deutsche@seznam.cz

Spendenkonto: GE Money Bank 1800 702 734 /0600 (Inland)

www.vdd-teschner-schlesien.cz

Herausgeber: Verein der Deutschen des Teschner Schlesiens - BGZ Havířov
Vorsitzende: Hana Slížová

Autoren: Hana Slížová, Jiří Studnický, Jana Scholl a Horst Elfner, Lidia Rajcová